

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

Vilna je padla; Rusi pred durmi Vzhodne Prusije

Sedanja ruska ofenziva se razvija s tako bliskovito naglico, da je celo zemljevidne karte v dnevnem tisku ne dohajajo. Kos ji je edino radio, ki lahko zabeleži vsako spremembo od ure do ure. Gornji zemljevid predstavlja položaj na centralnem sektorju vzhodne fronte kot je obstojal pred tremi dnevi, potem ko je padel Minsk. Presekana črna črta označuje linijo skrajnega nemškega prodirja v Rusijo, ko so nacističke kohorte koncem leta 1941 stale pred durmi Moskve. Druga, belo-črna presekana črta označuje začetek sedanje ofenzive, tretja črta pa najožnjo linijo kot je obstojala pred par dnevi. Po zadnjih vesteh, so bili Rusi snoči samo še 30 milj od vzhodno-pruske meje.

Spodnja slika kaže vojaka Rdeče vojske pri dvigeanju sovjetske zastave v osvobojenem Minsku, medtem ko ga s ceste opazujejo vojaki ruske oklopne sile.

Nacistički masaker v francoski vasi; vsi prebivalci z otroci in ženskami vred pokončani

LONDON, 13. julija.—Francoska časniška služba je danes objavila podrobnosti strašnega masakra, ki so ga Nemci izvršili 10. junija v vasi Oradour-Sur-Glane v centralni Franciji, v katerem je našlo smrt 800 oseb, moških, žensk in otrok. Nacistični vojniki so zakleli, ženske in otroke pa so zakleli v cerkev in potem cerkev z dinamitom pogrnili v zrak.

Poročilo, ki je dospelo sem iz francoskih podtalnih virov, se glasi:

Vsi prebivalci poklicani na sejmiski trg

Okrog 1:30 popoldne se je v vas pripeljalo več truckov nacističkih udarnih čet, nakar je poveljnik županu ukazal, da pozove vse prebivalce, da se zberejo na sejmiskem trgu.

Prizanašano ni bilo nikomur. Stare ljudi in bolnike se je z bajoneti nagnalo na določeni prostor. S silo je bila potegnjena iz hiše neka mlada mati z 8 dni starim detetom. V cerkev jo je odvedel vojak, ki je otroka nesel v zibelki.

Cerkev pogrnjena v zrak

Ko so Nemci prinesli v cerkev velik zaboj in odšli, so otroci in ženske začeli jokati in kričati. Čez ure je nastala eksplozija in cerkev so objeli plameni.

NAPADALEC NA PEARL HARBOR UBIT V SAIPANU

Dva japonska admirala našla smrt v obrambi otoka, ki so ga zavzeli Amerikanci

WASHINGTON, 13. julija.—Komunikacij z glavnega stana ameriških sil na Pacifiku, ki ga je objavil admiral Chester Nimitz, poroča, da sta bila pri zavzetju otoka Saipan ubita dva japonska admirala, katerih eden je poveljeval japonskim silam, ki so 7. decembra 1941 izvršile zavratni napad na Pearl Harbor.

To je bil vice-admiral Chichi Nagumo, poveljnik japonskega brodograjskega centra na Pacifiku. Tekom borbe za Saipan je padel tudi japonski admiral Jano. Poročilo admirala Nimitza pravi, da sta bila oba japonska admirala ubita 7. junija.

Ameriški marinci se izkrcali na otoku Maniagassa

Glasom istega poročila so se oddelki ameriške mornarice divizije izkrcali tudi na otoku Maniagassa, ki se nahaja dve milj od Saipana in kontrolira vhod v važno luko Tanapag.

Istovrstno se poroča z zavezniškega glavnega stana na Novi Gvineji, da je japonska posadka 45.000 mož, ki je obkoljena severno od Wewaka na Britski Gvineji, poskusila napraviti vdor na svobodo in pri tem utrpela težke izgube.

Iz poročila, ki ga je poslal gen. MacArthur, bi se dalo sklepati, da so bili Amerikanci na postojankah 20 milj južno od Aitape prisiljeni na manjši umik.

Nov grob

LOUIS HOČEVAR

Kot smo včeraj poročali, je v sredo popoldne umrl v mestni bolnišnici Louis Hočevar, star 22 let, stanujoč na 783 London Rd. Rojen je bil v Bridgeport, Ohio. Zapuščal je ženo soprogo Mary Ann, rojeno Conport, hčerko Thereso Ann, očeta Josepha, šest bratov Josepha, Rudolpha, Seamana Franka, Anthonyja, Petra in Michaela, ter šest sester Mary, poročeno Colgrove, Thereso, poročeno Rabbitt, Josephine, poročeno Možina, Pauline, poročeno Albright, Elizabeth, poročeno Kermer in Ann, poročeno Miklich. Mati mu je umrla leta 1940. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8:45 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Holy Redeemer na Kipling Ave., in nato na Calvary pokopališče. Naše sožalje!

VILE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. Robert Jacobs, 1189 E. 177 St., so se zglasile vile rojenice in pustile v spomin hčerko, prvorojenko. Ker je bil porod predčasen, se dete še nahaja v inkubatorju v Mt. Sinai bolnišnici in se dobro počuti, mati, katere dekleško ime je bilo Josephine Nosen, se pa nahaja doma. Tako je Mrs. Nosen, z E. 177 St., zopet postala stara mamica. Čestitamo!

ZADUŠNICA

V ponedeljek ob 6:30 uri zjutraj se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave., za pokojnega Franka Grebena, ob prvi obletnici njegove smrti. Prijatelji so vabljeni, da se opravi udeležijo.

Vesti z bojišč

Umrl - ranjeni - ujeti

Z bombne misije nad Francijo se ni vrnil 11. maja tehnični saržent Otto M. Kaushep, čigar mati Mrs. Josephine Kaushep stanuje na 6023 Bonna Ave. V armadni letalsko službo je stopil v januarju 1941, po dovršitvi treniranja pa je bil poslan v Anglijo, kjer je bil strellec in radio operator na B-24 bombniku. Za hrabrost v akciji je bil trikrat odlikovan.

T/S Otto M. Kaushep

Svoj čas je z materjo, bratom in štirimi sestrami, bival v Conemaughu, Pa., kjer je bil član društva št. 36 ABZ. Pred vstopom v armado je bil uposlen pri Curtis Wright Co. v New Yorku.

OTROSKA NEPREMISLENOST

Ko je 4 leta stari Ernest Wasikowski iz Nursery St. opazoval 9-letnega sosedovega dečka, ko je s sekuro sekal deblo suhega drevesa, je slednji zamahnil s sekuro in fantiču po nesreči odsekal dva prsta na levi roki.

73-LETNI STAREC POSTAL OČE TRETJEGA OTROKA

RICHMOND, Ind., 13. julija.—Mr. in Mrs. Riley A. Laymon iz bližnjega Dublina, Kentuckyja, sta pred tremi leti rodila dvojčki, sta danes naznanila rojstvo sina. Laymon je 73 let star, njegova žena pa je stara 33 let.

NA OBISKU

Na obisk k sorodnikom in prijateljem sta prišla Mrs. Josephine Debevec in sin Edward, iz New Philadelphije, Pa. Za časa obiska v Clevelandu se nahajata pri Mr. in Mrs. Jevnikar, na 14521 Saranac Rd., kjer ju prijatelji in znanci lahko obiščejo.

Mrs. Johanna Pecman in hči Mrs. Mildred Zurich ste prišle iz Pittsburgha, Pa., na obisk v Cleveland k sorodnikom in prijateljem. Nahajata se na domu Mr. in Mrs. John Gerl, 19807 Shawnee Ave. Mrs. Gerl in Mrs. Pecman ste sestrični. Ob tej priliki je Mrs. Pecman obiskala svojega strica Mr. Mike Krebel, 7618 Aberdeen Ave., s katerim se nista videla 36 let. Nazaj očiteta nocoj. Dobrodošli v naši veliki slovenski naselbini!

Theo. Roosevelt jr. umrl na bojnem polju v Normandiji

Z AMERIŠKIMI ČETAMI V NORMANDIJI, 13. julija.—Srčnemu napadu je podlegel brigadir-general Theodore Roosevelt jr., sin pokojnega predsednika Theodorja Roosevelta. Umrl je snoči, ko je počival na bojišču v nekem zaplenjenem tovrstnem avtomobilu, ki mu je skozi zadnje dni služil kot pisarna in spalnica.

Gen. Roosevelt je bil pomožni poveljnik četrte infanterijske divizije. Pokojni, ki je bil eden najpriljubljenejših generalov v armadi, bo jutri pokopan na vojaškem pokopališču v zemlji, kjer je bil njegov brat Quentin ubit v zadnji vojni.

Umrl je dve uri po obisku pri svojem sinu Quentinu, ki je stotnik pri prvi infanterijski diviziji, pri kateri je bil za pomožnega poveljnika pod gen. Terry Allenom v začetku vojne.

Pokojni general je ostal na aktivni turi med svojimi vojaki do zadnjega, akoravno je že pred štirimi dnevi občutil lahak srčni napad. Bil je močno podoben svojemu očetu, ki je verjel v žilavo in naporno fizično aktivnost, in je nazval svoj 56 letom sledil dnevi rutini, ki bi bila preizkušnja za vzdržnost 20-letnega mladeniča.

V aktivni službi je bil od začetka vojne in se je pred invazijo Francije udeležil tudi invazije Severne Afrike, Sicilije in Italije.

Ameriški Madžari protestirajo proti klanju židov

NEW YORK, 6. julija. (O. N.A.)—Ameriški Madžari so bili razjarjeni zaradi izjave Doeme Sztojay-a, ministrskega predsednika Madžarske vlade, da koljejo madžarske žide zato, da se bodo ameriški Madžari lahko vrnil v Madžarsko, to se pravi, tisti, ki to želijo.

"Szabadsag" madžarski dnevnik, ki izhaja v Clevelandu, je objavil odgovor Sztojay-u s konference krščanskih Madžarov v New Yorku; "Z grozo smo čitali, da iztrebljate madžarske žide, da bi naredili prostor za ameriške Madžare. Samo v glavi nacističnega norca se more poroditi misel, da bi hotel katerikoli civiliziran Amerikanec vzeti mesto, napravljen z zločinom in umorom."

Tudi "Magyar Hirnok", madžarski tehnik v New Brunswick, N. J., je protestiral: "Ta je pa dobra... Od pol milijona ameriških Madžarov jih ni pet sto, ki bi šli nazaj."

ZAROKA

Mr. in Mrs. August Rijavec, 6836 Bayliss Ave., naznanjata, da sta se zaročila njiju hčerka Lillian in Mr. William Koesel, sin Mr. in Mrs. John Koesel, 9408 Parmalee Ave. Naše čestitke!

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej porušeno osiše in vse, kar ono predstavlja!

RDEČA VOJSKA 60 MILJ OD BREST LITOVSKA NA CENTRALNI FRONTI; 13,000 NEMCEV UBITIH IN UJETIH

LONDON, 13. julija.—Vilna, glavno mesto Litvinske sovjetske republike izza 1940, je danes padla v ruske roke, potem ko so sovjetske čete po pet dni trajajočih uličnih bojih ubili 8,000 nacistov, 5000 pa jih ujeli, medtem ko so prodirajoče sovjetske sile južnozaprsko od Vilne nocoj stale manj kot 30 milj od vzhodno-pruske meje.

Sovjetski polnočni komunikacij nim poveljem, nakar je v Moskvi zagrmela 24-kratna salva iz 324 topov.

Stalinov sin odlikovan

Stalin je v dnevnem povelju naznanil odlikovanje svojega mlajšega sina Vasilija, polkovnika v zračni sili, v zvezi z zavzetjem Vilne. Pred tremi dnevi je bil Stalinov sin odlikovan, ko je pomagal pri zavzetju mesta Lide.

Glasom poročil z drugih front, je armada generala Jeremenka v teku zadnjih 24 ur ubila 3,000 Nemcev in jih ujela najmanj 600, jutranji komunikacij pa je javil, da je bilo ubitih nadaljnjih 1000 nacistov, medtem ko je bilo 400 ujetih.

Grodno pred padcem

Tretja ruska armada generala Ivana Černikajovskega je danes napredovala 25 milj proti zapadu in zavzela mesto Nova Ruda, ki leži samo 18 milj vzhodno od velikega železniškega križišča Grodno, zadnje nemške trdnjave pred Vzhodno Prusijo.

Zavzetje Vilne pomeni, da je velika ruska sila svobodna, da se pridruži drugim četam, ki so ju ruski armadi gen. Jeremenka in gen. Bagramianiana. Premier Stalin je naznanil padec Vilne s posebnim dnevnim poveljem.

Kratke vesti

BORBA ZA MESTO ST. LO NA VISKU

GLAV. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, 14. julija.—Ameriške čete so danes v obkoljevalni operaciji z naskokom zavzele postojanke eno miljo in pol od St. Lo, s katerih so v stanu z direktnim topniškim ognjem Nemcem zapreti pot za umik iz trdnjavskega mesta. Neki štabni oficir je danes izjavil, da je položaj Nemcev v St. Lo postal nevzdržen.

MME ŠIANG-KAJSEK JE DOSPELA V BRAZILJO

RIO DE JANEIRO, 13. julija.—Z letalom je dospela danes senkaj soproga gen. Čiang-Kajseka, ki bo ostala tu več tednov in svrhu požitka.

BOMBNIKI ZOPET RAZBLJAJO MONAKOVO

LONDON, 13. julija.—Danes je bila ameriška zračna sila tretjič v teku treh dni nad Monakovom, na katerega je bilo vrženih skupno 9,000 tonov bomb.

PREREZAL ZENI VRAT IN IZVRŠIL SAMOMOR

Charles A. Considine, poštni raznašalec, star 43 let, stanujoč na 11501 Hazedell Ave. je v noči med sredo in četrtkom, svoji 31-letni ženi s kuhinjskim nožem prerezal vrat, potem pa se je obesil. Zakonca sta se zadnji čas finno prepirala, ker je žena delala v tovarni. Trupli sta našla zjutraj dečka, stara 13 in 10 let, ki ju je dvojica vzela za svoja.

PRODUKCIJA "CAN OPENERJEV" DOVOLJENA

WASHINGTON, 13. julija.—Vlada je naznanila, da se je produkcija "can openerjev" zvišala

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NAŠA NARODNA OSVOBODILNA BORBA IN SLOVENSKO PRIMORJE

(PARTIZANSKI TISK V SLOVENIJI)

Kolikor je bilo poskusov, da se zatire osvobodilni polet slovenskih množic, so vsi propadli. Poskus vojaške organizacije belogardistov ni uspel kljub vsej podpori domačih in italijanskih fašistov, preprosto zato, ker ji je narod obrnil hrbet. Dne 19. sept. 1943 je padla ZADNJA BELOGARDISTIČNA TRDNJAVA TURJAK. To je bilo eno največjih dejanj naših hrabrih in požrtvovalnih partizanov. V grad so se zatekli najzagrizenejši ostanki belogardističnih voditeljev. Med ujetniki je bilo tudi 25 duhovnikov in bogoslovcev. V izjavi, ki so jo podali, prostovoljno in brez vsakega pritiska priznajo:

"Danes spoznavamo, po kakšni izdajalski poti smo hodili in kako smo s svojimi slabimi zgledi zavajali na pot narodnega izdajstva nepoučeno kmečko ljudstvo in katoliško mladino. Bila je pot narodnega izdajstva in odkrite podpore tujim okupatorjem slovenske zemlje.

Danes spoznavamo dvoje: da je bila lažna naša trditev, da bela in plava garda na Slovenskem ščitita vero in slovenske domove, ker se danes vodstvi bele in plave garde družita z nemškimi nacionalno-socializmom, ki že nad deset let preganja vero in katoliške duhovnike v Nemčiji, ki je pred dvema letoma izgnala iz slovenske Štajerske in Gorenjske vse slovenske duhovnike in razselila nad deset tisoč slovenskih kmečkih domov širom Nemčije in Balkana.

Danes spoznavamo, da slovenska OF ni protiverska in brezbožna organizacija, kar sta v svoji lažni propagandi trdili in širili bela in plava garda, ker nam kljub naši izdajalski preteklosti daje OF danes prilike, da kot duhovniki še dalje vršimo svoja verska opravila in službo na Slovenskem.

Zavezujejo se, da ne bomo z ničemer več v svojem ravnanju ne z besedo, ne z dejanji škodovali osvobodilni stvari slovenskega naroda in njegovi edini pravi narodni oblasti na Slovenskem, Osvobodilni fronti."

V svobodni Sloveniji,
dne 23. 9. 1943.

IV.

"Bratje, mi stojimo trdno kakor zidi grada,
črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada!"

—MIROSLAV VILHAR

Ker so agenti izdajalsko pobegle vlade v Londonu, zdaj v Kairu, raznih domačih hlapcev nemških in italijanskih fašističnih okupatorjev, ustašev in četnikov poskušali klevetati ves herojski napor naših narodov, se je pojavila potreba nove izjave o ciljih in načelih naše Narodno Osvobodilne Fronte. Izjavo je izdalo vodstvo maja leta 1943 in se glasi:

1.) Narodno Osvobodilna Fronta je splošni narodni pokret, v katerem sodelujejo vsi pošteni rodoljubi, brez ozira na stranke, na socialno in versko pripadnost. Gibanje vodijo tov. Tito, Vrhovni štab NOV-e in ASNOJ-a, za osvobodjenje vseh Srbov, Hrvatov, Slovencev, Črnogorcev in Makedoncev.

2.) Stojč na stališču demokratičnih idej in pravic narodne samoodločbe, se borimo za popolno osvobodjenje izpod jarma nemških fašističnih osvajačev, za priključitev vseh tistih slovenskih krajev, ki so jih italijanski imperijalisti osvojili po prvi imperijalistični vojni.

3.) Po osvoboditvi bo narod na temelju najširše narodne demokratične in pravice narodne samoodločbe — sam odločil, kakšno bo notranja ureditev in tudi kakšni bodo odnosi z ostalimi narodi.

4.) Narodno-osvobodilni pokret ne uvaža nobenih korenitih sprememb, razen da zamenja reakcionarne občinske uprave, načelnike in žandarje, ki so bili v službi okupatorja, s praviimi predstavniki izbranimi po svoji vo-

lji naroda. Vse važnejše odredbe bodo reševali po končani vojni predstavniki, ki jih bo izbral narod sam.

5.) Narodno-osvobodilni pokret se bori za socialne in demokratske pravice in je daleč od vsakega nasilja in nezakonitosti. Priznava nedotakljivost privatne lastnine in tudi najširšo možnost iniciative v industriji in ostalih produkcijskih panogah. Spoštuje svobodo vesti in vere.

Danes morajo vsakega Slovenca navdajati s ponosom uspehi, ki sta jih dosegla naša vojska in naše vodstvo. Sloves naših borcev se je razširil preko meja čez ves svet. Mi Slovenci smo, kot majhen narod, že do sedaj položili velik delež za skupno stvar. Ni več razlik med pokrajinami, ustvarjeno je bratstvo v borbi in naša zemlja je zedinjena, toda še ne vsa osvobodjena. Tudi ni več razlik med narodi Jugoslavije, ker je borba združila vse narode v eno družino. Bilanca je lepa, toda borba še ni končana. Dolžnost vsakega je, da danes svoj zakasneni delež da k skupnemu naporu. Blizu se konec osvoboditve okupatorju in prav zato naš dolg še ni poravnat, dokler se ponosni in borbeni slovenski vojski ne stavimo v službo svojemu narodu.

Živela slovenska Osvobodilna Fronta!

Živeloh vrhovno predstavništvo narodov Jugoslavije ASNOJ!

Živela Narodno-osvobodilna Vojska!

Živel naš maršal Tito!

Živela Rdeča Armada, velika zaščitnica naših uspehov!

Živeli naši veliki zavezniki: Sovjetska Zveza, Velika Britanija in Amerika!

SMRT FASIZMU — SVOBODA NARODU!

SRBI SO OSNOVALI SVOJO LASTNO VOJSKO IN SO SE PRIDRUŽILI TITU

Partizanski pokret pod vodstvom druga Tempoje je najnovejši nemški glavobol

Dopisnik N. Y. Herald Tribune, Russell Hill, ki je napisal že več člankov o političnem in vojnem položaju v Jugoslaviji, in ki je v tesni zvezi z predstavnikami Narodno - osvobodilne vojske v Bari, piše pod zgorajšnjim naslovom v zgoraj omenjenem časopisu, datiranem 7. julija, sledeče:

V hribih vzhodne Srbije, več kakor sto milj oddaljenih od najbližje obale, rase partizanski pokret kakor gobe, tako da je sedaj tam že nekoliko izključno srbskih divizij partizanov, ki so prisilile Nemce, da so pomnožili svoje posadke ob železniških progah Niš-Skopje in Niš-Sofija.

Nemci so se tako ustrašili, da bi se pokret razvil še v druge pokrajine Srbije, da so pred dnevi začeli veliko ofenzivo proti maršal Titovim Srbom, upajoč, da jih bodo uničili predno te bodo bolj organizirali.

Toda zavezniški oficirji, ki so s tem pokretom, so prepričani, da je ta ofenziva prišla prepozno. Pri tej ofenzivi sodelujejo z Nemci tudi Bolgari in četniki Draže Mihajlovića.

Najvažnejši znak partizanskega uspeha je, da v krajih, kjer sedaj partizani rekrutirajo svojo vojsko, je nedavno vladal Mihajlović in njegovi četniki. Te sedaj vedo, da je partizanski pokret resnično jugoslovanski in ne hrvatski v značaju.

Tudi Titova vojska v drugih pokrajinah je sestavljena v večini iz Srbov. Njegov pokret se je začel v Srbiji in se je potem razširil v Črno goro in Bosno. Zavezniški častniki računajo da je več kot polovica Titove vojske sestavljena iz Srbov in Črnogorcev.

Nedavni razvoj partizanske vojne v Srbiji ni rezultat Titovega napredovanja proti vzhodu. Srbski pokret se je razvil iz malih edinic, ki so začele delovati zadnji november blizu stare jugoslovanske - bolgarske meje. Njihov vodja je bil tajinstveni "drug Tempo", o katerem se še sedaj ve zelo malo.

"Tempo", kakor "Tito", je pseudonim. Pravo ime srbskega vodje je tajno in ni najbrže pol-

ducata ljudi izven Jugoslavije, ki ga vedo. On ni poznan pod titlom generala ali častnika kakšnega drugega ranka; njegove se kliče enostavno "drug Tempo".

On je priznan, kakor partizan št. 1, in on priznava Tita kot svojega poveljnika.

Tempov pokret se je začel šele pred nekoliko meseci, na isti način kakor partizanske edince v drugih pokrajinah domovine. Najprej so se oborožili z napadi na nemške in bolgarske čete, katerim so vzeli orožje. Kjerkoli so se pojavili z rdečimi zvezdami na čepicah, so se jim pridruževali prostovoljci.

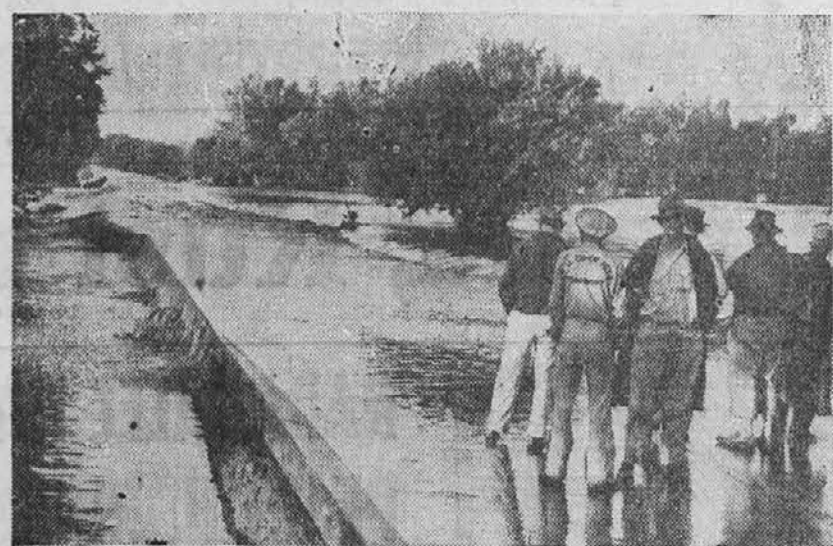
Srbi so namreč čutili kakor da so zamudili, ker niso imeli definitivnega odporne pokreta, kateremu bi se lahko pridružili. Sovražili so Nemce in Bolgare, ali kadar so se pridružili četnikom, so videli, da ali zamaš čakajo akcijo, ali pa so se našli v operacijah proti partizanom, sodelujoč z kvizlinško Nedićevo državno stražo.

Tisti čas so bile sovražnikove posadke omejene na nekoliko divizij Bolgarov in nekoliko nemških čet. Ob tračnicah so bile "Pill-box" utrde in Nemci so rekrutirali kmete, da so udarjali po tračnicah s kladivi, ako je kdo poskušal sabotazo. Kadar bi se slišalo zvok kladiva, bi "Pill-boxe" in strojnice začele streljati v tisto smer.

Ko so pa partizani pričeli svoje operacije, so se te more pokazale zanič. Močne straže so zamenjale kmete z kladivi. Toda kljub temu je bilo pretekli mesec tucat uspešnih operacij proti progi Niš-Skopje. Pri enem napadu so partizani uničili železniško postajo Leskovac, 20 milj južno od Niša, kjer so razbili veliko količino lokomotiv in vagonov, kakor tudi železniške instalacije. Nedavno so napadli nekolikokrat progo Niš-Sofija, na kateri teče znani Orient ekspres.

Tempo je organiziral osvoboditve okraja na isti način kakor so organizirani osvobodjeni okrajji v ostalih partizansko - kontroliranih pokrajinah; imajo lokalna viječa, ki upravljajo mesta in vasi. Največ srbskih

POVODENJ V NEBRASKI

Glavna cesta med Fremontom in Hooper, Nebraska, je bila poplavljen in avtomobilski promet je bil paraliziran, ko je povodenj sledila hudemu naliivu. Povodenj je tudi povzročila veliko škodo na poljskih pridelkih in posestvu.

ZDRUŽENI ODBOR POZDRAVLJA NOVO JUGOSLOVANSKO VLADO

Ob priliki sestave nove jugoslovanske vlade pod predsedništvom dr. Ivana Šubašića, je poslal Združeni odbor JSA sledeči telegram novemu jugoslovanskemu ministrskemu predsedniku:

"V tem zgodovinskem času, ko je bila pod vašim predsedništvom organizirana vlada, ki izraža težnje vseh Jugoslovancev za združenje v borbi proti sovražniku človeštva, ZOJSA pošilja vam in članom vlade svoje simpatije in obljublja, da bo nadaljeval z moralno pomočjo pri zdravljenju ran, ki so jih prizadeli narodnim interesom zunanji in notranji sovražniki.

Ponosni smo, da sta v tej vladi pravega narodnega sporazuma dva častna člana našega Odbora, namreč Vi in g. Sava Kosanovič.

Želimo Vam uspeha in pošiljamo pozdrave

Zojisa.

Amerikemu tisku je ZOJSA dal sledečo izjavo:

"The new Yugoslav government of Dr. Ivan Subasich represents a victory of the forces of unity and democracy. It represents a triumph of all the

prostovoljcev je iz mest, in največ častnikov je iz bivše redne vojske Jugoslavije.

Dvajseta-prva srbska divizija, ki je bila omenjena v komunikaciji in službeno pohvaljena po Titu, je vsaj tako dobra, kakor kakršnakoli druga v partizanski vojski. Druge divizije so sestavljene iz prostovoljcev, tisočih katerih, zadnje čase prihaja v partizansko vojsko. Nastal je problem, ker je bilo nemogoče vse izvežbati in oborožiti.

Zavezniški častniki pravijo, da je srbskih partizanov okoli 200.000, ampak bi jih bilo mnogo več, če bi imeli za vse potrebno orožje.

Srbski partizani so bili dosej omejeni na malo hribovite okraje, ki pa so premajhni za vzdrževanje velike vojske. Nova nemška ofenziva je bila brez dvoma začeta, ker so se Nemci bali, da se bodo partizani razširili še v druge pokrajine. Če se to partizanom posreči, bodo mnogo močnejši, ker kamor gredo, se jim pridružijo mnogi dobrovoljci.

Med njimi je tudi stalen pritok četnikov, ki so zasovražili kolaboracijo z Nedićem in Nemci.

Tito pričakuje velike stvari od teh svojih pristašev. Ako se partizanskemu pokretu posreči osvoboditi Srbije, kakor ostalo Jugoslavijo, bi bil njihov položaj mnogo bolj siguran. Partizani bi potem lahko resnično govorili v imenu vseh delov Jugoslavije.

—ZOJSA.

positive elements within Yugoslavia and abroad which have been waging an incessant struggle against the external and internal enemy. It is a guarantee that the blood spilled by the best sons and daughters of Yugoslavia under the brilliant leadership of Marshal Tito will not have been in vain.

"The great majority of Americans of Yugoslav origin, true to best interests of their adopted country and mindful of the aspirations of their brothers in Yugoslavia, have steadfastly followed the path of unity, checking all attempts by the enemy and his agents to sow disunity in their ranks, in particular between the Serbs and Croats. That is why they have enthusiastically supported the epic struggle of the Yugoslav Liberation Army under Marshall Tito as the supreme expression of the aspirations of the Yugoslav people for freedom, unity and democracy.

"The valiant three-year struggle of the Serbs, Croats, Slovenes and Macedonians as well as the efforts of the best and most democratic Yugoslav elements abroad have succeeded in convincing the Allied powers that the Yugoslav people's struggle is inspired by the same ideals which imbued our founding fathers.

"The formation of a coalition government under the premiership of Dr. Subasich represents the logical result of this Allied recognition; it welds the libera-

RANJEN, SEDAJ HODI

Ameriški vojak, ki se je udeležil invazije, je bil pri vpadu ranjen v nogo. Prenešen je bil na krov neke ladje, s katero se je prepečevalo invazijske čete, potem pa preuredilo za najnujnostno postajo, kjer se je ranjenim vojakom nudilo prvo pomoč.

tion movement within Yugoslavia to the democratic Yugoslav elements abroad.

"The United Committee of South-Slavic Americans has every reason to rejoice that both the Prime Minister, Dr. Ivan Subasich, and the Minister of Home Affairs, Mr. Sava Kosanovich, are its honorary members. They were chosen for their high offices because of their unswerving patriotism, their truly democratic convictions and their unshakeable belief in the unity of Yugoslavia."

Prva izjava novega jugoslovanskega ministrskega predsednika dr. Ivana Šubašića je dokaz, da bo v bodočnost vladala popolna harmonija med vlado izven domovine in med osvobodilnim gibanjem v Jugoslaviji. Šubašić je izjavil, da bo njegova vlada poskušala z vsemi silami, da pomaga ljudstvu v njegovi borbi za osvoboditve Jugoslavije, ki jo je Narodni Osvobodilni pokret pod poveljstvom maršala Tita vodil s takimi uspehom. Mobilizirala bo vse demokratske elemente, ki se borijo v domovini proti splošnemu sovražniku za ostvariti nezavisne, resnično demokratske in federativne Jugoslavije.

Ameriška Jugoslovanka prva bela žena na otoku Emiru

Second Lieutenant Helena Tilić, ameriška Jugoslovanka, ki je prišla v to deželo pred 14 in pol leti, in katere starši živijo na 195 Tenth Ave., New York City, je prva bela žena, ki je stopila na otok Emir v Južnem Pacifiku, potem, ko so ga zavzeli ameriški marini. Na njem so sedaj ustanovili bazo za bombardirje.

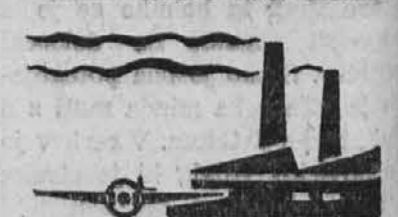
Miss Tilić je sedaj stara 23 let, po poklicu bolničarka za South Pacific Combat Air Force.

Kot bolničarka je graduirala v Lenox Hill bolnišnici v New Yorku koncem leta 42 in stopila v armado marca 43. V izvrševanju svojega poklica je preletela do sedaj preko 13 tisoč milj nad južno - pacifiškimi vojnimi conami.

Ima dva brata, enega v ameriški vojni, drugega pa v trgovski mornarici. Na svojih zračnih potovanjih je srečala enega brata na otoku Munda, drugega na Guadalcanalu. Na svojih neštetihi misijah je negovala preko 300 bolnikov in ranjencev vseh narodnosti, vstevši dva domačina Fiji otokov. Ker ni samo dobra bolničarka, temveč tudi simpatična in lepa, so jo bolniki, ki jih je Helena negovala, obdarovali z neštetihi "souvenirji", med katerimi je tudi značka, ki jo je odtrgal ameriški vojak z uniforme japonskega narednika.

Ameriški časopisi so prinesli zanimive članke o naši Jelki, kakor tudi njeno sliko, sneto na otoku Emir. Tudi mi ji čestitamo na uspehih v daljnih straneh sveta in se z njenimi starši vred radujemo priznanja, ki ga je bila deležna od naših vojaških oblasti skozi ameriški tisk.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing airplanes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Molče sta sedela in prisluškovala tajnemu, pomenljivemu drhtenju nad seboj in okoli sebe. Ozračje pod drevjem je postalo sivkasto in z jasne se je čulo nemirno mukanje živine.

Judita se je primaknila k Svenu in opazovala njegov obraz. Skoraj s strahom jo je poljubil na ustnice in pod vrat. Zdelo se mu je, da dosihmal še ni vedel, kako je lepa.

"Po košnji pojdem s teboj," mu je dejala.

II

Zvesta svoji besedi je prišla Sandbova čez teden dni v obiske h Garovim. Prišla je v svoji najboljši obleki in je prinesla s seboj jabolčni povalnik. Tak izraz prijateljstva bo nedvomno onemogočil neprijazno zavrnitev.

Sandbova je srečala Elo na pragu in je naglo stopila v hišo. Amalije, ki je bila zaposlena na vrtu, ni prišla takoj za njo, četudi jo je videla, ko je zavila na dvorišče. Ostala je nekaj časa na vrtu in se ozirala proti vzpetini na preriji, kamor je bil

odšel Kaleb ogledovat neko živino.

Linda je šivala v hiši, ko je Sandbova vstopila. Učiteljica ji je ponudila stol. Ela se je neodločno umaknila.

"No," je izpregovorila Sandbova in se usedla. Skrbno je premerila z očmi sobo, preden je nadalje govorila. "No, toplo postaja, gospodična Archer. Za božjo voljo, Ela, skoraj vas ne bi prepoznala! Kako ste shujšali. Kaj vendar počenjate? Ali vam ni kaj prav?"

Eli se je nerodno smehljala. "Ne, nič ni. Dobro mi je," je odvrnila.

"Res, popolnoma ste že dorasli. Pa se menda ne mislite poročiti, kaj? In vi, gospodična Archer, si tudi iščete moža, kakor sem zvedela?"

"Jaz?"

"Oh," je živahno popravila Sandbova, "morda se ljudje motijo. Toda mislila sem, da Fusi Aronson ni šel kar tako nad Thorvaldsona. Seveda na postaji se toliko govori."

"Kaj hočete reči, gospa Sandbova?" je vprašala Linda mučno.

"O nič, nič, kar bi mi bilo tre-

ba ponavljati. Na postaji so govorili, da je Fusi Aronson močno pretepel Thorvaldsona na njegovi lastni kmetiji, ker je nekaj čezal o učiteljici in tistem Klovaczevem najemniku. Ni vredno, da bi ponavljala."

Linda se je osupla usedla. Za božjo voljo, je li veter raznesel te marnje okoli? Morda je bilo nespametno, da sem šla tjakaj.

V tem hipu je vstopila Amalija in mirno pozdravila gospo Sandbovo. Ela, ki je slišala povest gospe Sandbove, je postrani pogledala Lindo in je odšla. Imela je že svoje prepričanje o tem očitnem in zloglasnem pogrešku.

"A kako se je gospod Gare vrnil iz mesta?" je vprašala gospa Sandbova milo. Amalija ji je povedala, da je zdrav.

"Gotovo je prinesel marsikaj lepega dekletoma, kajne?"

"Ne moremo si nič nepotrebnega privoščiti, gospa Sandbova. Moram se vam zahvaliti za jabolčni povalnik. Jaz ga že dolgo časa nisem utegnila narediti. Imam toliko dela na vrtu."

"Da—" je vzdihnila gospa Sandbova. "Pa tudi mnogo stane pečenje in praženje takih priboljškov."

"Ela," je zavpila Amalija proti kuhinji, "napravi malo čaja za gospo Sandbovo, prosim."

"Gospa Thorvaldsonova je res nesrečna ženska," je dejala Sandbova sočutno in je sklenila roke v naročju.

"Kaj je z njo?" je vprašala Amalija, videč, da pričakuje posetnica naglega vprašanja.

"Dobila je otroka pretekli teden — ali rodil se je mrtev, pa še deček! Prezgodaj je prišel na svet, da bi bila mogla iti k njej," je rekla z obžalovanjem "Thorvaldson je bil tako razburjen, da bi se bil malone razpočil. Devet hčera ima že, a ta je bil sinček. Toda po mojih mislih je le sreča zanj, da je umrl."

"Čemu, ali ni bilo vse v redu?"

"V redu? Ali niste slišali?" je vzkliknila in z olajšanjem raztegnila svojo skrivnostno povest. Seveda, Garovi še niso nič slišali. Kako naj bi slišali?"

"Ne."

"No —" Zahrkala je in se zravnila na stol. "Ne govorim rada nanovo te stvari: otrok se je rodil s telečjo glavno." Odkrivši z žarečimi očmi svojo novico, je pričakovala njenega učinka.

"Sveta nebesa!"

"Reči hočete, da ni bil poročen?" je vprašala Amalija mirno.

"Izpovitek je bil. Gospa Lindahlova, ki je pomagala, mi je povedala vse. Prišel je na svet prej, nego so mi mogli sporočiti. Žensko je pohodila baš pred enim mesecem krava. Prav mu je — takemu možu — ki mu mora žena v blagoslovljenem stanju delati prav tako ko prej."

"To je strašno," je zamrmrala Linda. Sprevidela je, da

Sandbova v resnici verjame, da je imela otrokova glava podobno telečje.

Kaleb je kmalu nato stopil v sobo in se ozrl površno na Sandbovo. Ne da bi bil koga ogovoril, je brskal po omari ter iskal neko pismo, ki ga je nato položil na mizo.

"Fusi Aronson vam je prodal svoj gozd, kakor sem slišala, gospod Gare? Dobil je več, nego je zahteval od mene, a tudi jaz sem mu ponujala lepo vsotico zanj."

Kaleb se skoraj ni ozrl najo. "Da," je odvrnil raztreseno in bolščal v papir pred sabo.

"Nekaj strašnega se je pripetilo Aronsonovima fantoma pred kakimi štirimi ali petimi leti. Posihmal ni Fusi več, kakor je bil."

"Zlostno," je opomnila Amalija.

"Nihče menda ne ve kaj več o tem," je nadaljevala. "Čudno, da ni bilo nikogar blizu, ki bi ju bil dvignil ali ju vzel čez noč pod streho. Saj kraj, kjer sta zmrznila, ni bil tako oddaljen od ljudi."

"Bržkone je metež zadrževal ljudi, da bi šli iz hiš, gospa

Sandbova," je naglo opomnila Amalija.

"Da, in tudi nalezljiva bolezen je bila v tistem okolišu."

"Zal mi je, da moram iti nazaj na vrt, gospa Sandbova," je dejala Amalija in se ozrla proti Kalebu. "Fizol trgam za večerjo in ura je že udarila štiri."

"Za božjo voljo, ali sem že tako dolgo tukaj! No, zbogom, gospodična Archer. Ne belite si glave zaradi tistega Thorvaldsona. Prostak je. Zbogom, go-

Kid Victory

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNIK — M. ZELEDDEC
Glenview 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND

WELDING

Joe Mrhar, lastnik

Towing, Parts, Batteries, Painting

Body Fenders

6815—31 SUPERIOR AVE.

ENdicott 9361

Moderna slovenska popravilnica

PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS

AUTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrodje in fenderje.

Prvovrstno delo.

Frank Cvelbar

6605 St. Clair Ave. EN. 1633

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se pripravljamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.

IVanhoe 0195

Charles & Olga Slapnik

CVETLIČARNA

Vsakovrstne cvetlice, sveže in v lončkih, ter venci in šopki za vse namene.

6026 ST. CLAIR AVE.

EX. 2134

GASOLIN

STOPAR'S HI-SPEED

SERVICE

905 East 185th St.

Official OPA Tire Inspection

Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garancirano. Se pripravljamo.

RAZNO

Joseph Mohar & Co.

6721 ST. CLAIR AVE.

HE. 5188

Plumbing, Heating & Electric Sewer

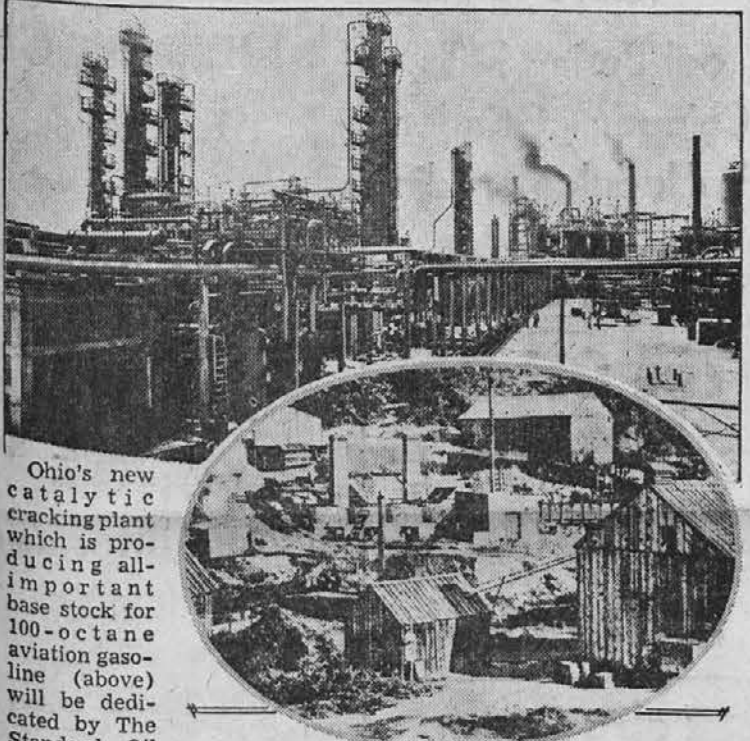
Cleaning

Vrščimo vsakovrstna plumberska dela

Dom: 8912 Parmalee Ave., MU. 3770

Buy a Bond and Build a BATTLESHIP

Sohio Dedicating 100-Octane Aviation Gasoline Plant

Ohio's new catalytic cracking plant which is producing all important base stock for 100-octane aviation gasoline (above) will be dedicated by The Standard Oil Company (Ohio) at Cleveland on Saturday.

Built on the site of the original Standard Oil refinery (right) which was established three-fourths of a century ago, this new Sohio plant makes aviation superfuels enough for 1500 fighter or bomber escort sorties across the English Channel daily.

William R. Boyd, chairman of the Petroleum Industry War Council, will be the principal speaker at the ceremonies in which W. T. Holliday, Sohio president, will officially dedicate the plant. Rear Admiral Clark Howell Woodward, U. S. N., and Brigadier General G. C. Jamison will represent the Army and Navy at the dedication.

Sedaj je priložnost, da si nabavite

gotove čevlje, ki jih je dovolila OPA

brez znamk!

CEVLJI ZA VSO DRUŽINO: BELI, ČRNI

IN RUJAVI

OD 10. DO 29. JULIJA

Se toplo priporoča

MANDEL SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.

zraven Grdina Shoppe

Pretty Girls have ideas too! Miss Hazel French wanted to keep the liquid white cleaner off the sole of her shoe so she borrowed the old painters' trick of fitting a piece of cardboard tightly up to the line where the shins should be and the extra smears go off onto the cardboard instead of spotting the top and edge of the sole.

HECKER TAVERN

John Sustarsic in Frank Hribar

1194 EAST 71st ST.

ENdicott 8866

Pri nas dobite vedno dobro

pivo, vino in žganje ter okusen

prigrizek.

Odperto do 2:30 ure zjutraj

GAY INN

J. Marn in J. Simić, lastnika

6933 ST. CLAIR AVE.

Fino pivo, vino in žganje, ter okusen

prigrizek.—Za prijetno družbo

obišite nas.

POZOR.

HISNI GOSPODARI!

Kadar potrebujete popravila pri

vaših poslopijih, pri strehi, žlebovih

ali fornizih, zgledite se pri

LEO LADHA

1336 E. 55th St. HENDERSON 7740

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je za vedno zatisnila svoje trudne oči naša nadvse ljubljena mama

Mary Samsa

(rojena ZNIDARŠIČ)

Blagopokojnica je po dolgoletni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, umrla na domu dne 16. junija 1944. Pogreb se je vršil iz pogrebnege zavoda Jos. Žele in Sinovi dne 19. junija in po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi sv. Marije smo položili njeno truplo k večnemu počitku v naročje materi zemlji na sv. Pavla pokopališču.

Pokojnica je bila doma od Stare Sušice pri Košani na Notranjskem.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so poslali tako krasne vence in cvetje v zadnji pozdrav pokojnici, vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše, ter vsem, ki so darovali mesto vencev.

Najlepša hvala tudi vsem, ki so izrazili svoje sožalje s sožalnimi karticami, ter vsem, ki so prišli našo blago mamino pokropiti ko je ležala na mrtvaškemu odru.

Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, ter vsem, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti na mirodvor, kot tudi onim, ki so prišli izven mesta na pogreb.

Hvala pogrebcom od društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, ki so nosili krsto, ter častnim pogrebcom Collinwood Hive št. 283 TM in Oltarnega društva sv. Marije.

Posebno zahvalo izrekamo Mrs. Frances Braddock in hčeram, ter Mrs. Marjorie Krainz za vso pomoč, ki so jo nam nudile, ter bolničarki Ivi Trškan, ki je oskrbovala našo ljubljeno mamino tekom zadnjega leta njene bolezni.

Našo zahvalo tudi izrekamo Rev. Victor Tomcu za duhovno tolažbo pokojnici v času bolezni ter za opravljene cerkvene pogrebne obrede.

Se enkrat bodi izrečena zahvala vsem, ki ste nam stali na strani in bili v pomoč v času bolezni, ter v tolažbo in pomoč v dneh bridke žalosti.

Preljubljena in nikdar pozabljena mamica! Trnjevo pot življenja si dokončala in sedaj se raduješ v nebeškem kraljestvu, kjer ni ne muk ne trpljenja! S vdano potrpežljivostjo si prenašala svojo usodo, dokler ni prišel angel božji in Te rešil iz te doline solz. Spomin na Tvoje blago srce, ki je bilo tolikanj radodarno in dobro za nas, bomo ohranili za vedno, dokler se enkrat vsi skupaj ne združimo na kraju večnega miru in blaženstva! Počivaj v miru, draga mama!

Zalujoči ostali:

JOSEPHINE, poročena Leskovec;

FRANCES, poročena Eržen, hčeri;

JENNIE PIRIH, sestra;

FRANK ERZEN, zet;

ROBERT ERZEN, vnuk.

Cleveland, Ohio, dne 18. julija 1944.

PROGRESIVNE SLOVENKE KROŽEK ŠT. 3

priredi **BALINCARSKO TEKMO**

na vrtu Slov. društvenega doma, Recher Ave.

V NEDELJO, 16. JULIJA

Pričetek ob 2. uri pop. Po tekmi se razvije prosta zabava, in servira se fina okrepčila. Igra izvrstna godba za ples. Odbor prijazno vabi občinstvo na velik poset.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Še enkrat je stopil Tahi v javnost. 18. svečana 1573, malo dni po Gubčevi smrti, je imel v Zagrebu deželni zbor kraljevine Dalmacije, Hrvaške in Slavonije sejo, in ko se je plemstvo razvnelo, je prišel naenkrat v zbor beloglav, grbast starič, rumenega, upadlega obraza, hodeč po bergljah, opirajoč se na svojega sina — Tahi. Hrup je potihnil za hip — samo tiho šepetanje se je slišalo po posvetovalnici. Starec se je vstopil pred vzhajajočim soncem. Draškoviča, ki je gladeč svojo brado upiral ljuto vanj svoje začrte oči. Dvignivši desnico, izpregovoril Tahi z drhtečim glasom:

"Mogočni, prečastiti gospod ban! Slavni stanovi in redovi kraljevine! Pred vaše obličje prihaja slab, onemogel starič, pred vas, ki ste vrhovno sodišče v tej deželi in tirjam od vas pravico. Zaslužil sem, da me branite, ker sem služil zvesto trem kraljem, ker mi je ta moja roka oslabela, mahajoč s sabljo v obrambo domovine. Preštejte vse ljute boje, v vsakem je tekla Tahova kri. Sedaj sem suho steblo. Ne želim drugega, kakor da preživim zadnje dneve svojega burnega življenja mirno pod svojo streho, da mirno umrem. A sovražniki mi ne pustijo. Sekiro dvigajo nad ta suhi, veli hloh — nad mene. Ne morem mnogo govoriti. Slab sem. Saj veste, česa vas prosim. Ko so zlobne duše naščevali proti meni divjost zverskih kmetov, so uvedli komisariji siloma gospo Uršulo Heningovo na polovico mojega posestva, mojega, pravim, ker sem ga kupil za svoj denar. To je krivica, ostudna krivica. Ni bilo dosti, da so me oplenili, požgali, odrli, da je moji glavi pretela smrt. Še deliti moram z njimi. To je krivica, pravim," zavrti starič jezno z glavo, "jaz ne pripoznam komisarijev, pripoznam samo vaše sodišče. Bodite pravični, vrnite mi mojo last. Protestiram proti sili, pa naj si bo tudi kraljeva!"

Starec dvigne glavo in pogleda z motnimi očmi bana. "Slavna gospoda!" plane srdito Stepko Gregorijanec, ki je sedel doslej s povešeno glavo v

koču, in skoči na noge. "Slavna gospoda! Pričeti moram za svojo taščo, gospo Heningovo. Kaj? Tako daleč smo? Ali zakon in sodnije nimajo več veljave v tej deželi? Ali je razbojniku svobodno, jemati tuje? Ni bilo-li dosti krvi in bede? Ali naj je bo še več? Sodišče je izreklo pravico, zapovedal je kralj, komisariji so izvršili. Kdo se sme ustavljati kralju? Posestvo Susjed in Stubica je dedščina Heningovega rodu, a tuj hudobnež se je vtihotapil v mirno gnezdo, odvzel ga je razbojniško. Mrcvaril in davil je kruto ta kraj, da je seglo vpitje do Boga. Bili ste priča krvavih dogodbin, veste, da je kmečka besnost pretela zatreti pravice plemstva. A kdo je tega kriv, kdo? Tahi! Da, on! In sedaj, ko je padlo v domačem boju toliko mož, ko je polovica naše zemlje krvava puščava, ko se je dremajoča pravica prebudila po tako dolgem času, sedaj zahteva povzročitelj vsega zla svoje pravice. Kje ima ta človek dušo? Kje ima obraz? Sramota! Greh! On ne pripozna komisarijev sedaj, ko so storili prav, a priznal jih je, ko so napravili krivico, ko so mu izročili proti vsej pravici polovico posestva. In on je smel stopiti čez ta posvečeni prag? Sme stati pred banom? Kje ima poštenje?"

"Stoj!" zakriči drhteč Tahi in dvigne oči kakor tiger in pokaže zobe, "brzdaj svoj strupeni jezik! Kdo je vzrok, da so se upali kmetje? Kdo jih je podkupil? Ti. Ne prosim tebe, prosim vse plemstvo za svoje pravice, ki jih je kralj potrdil s svojo roko. Ti pa popravi rajše, kar si se pregrešil, vrni svoje mu bratu Baltazarju dedščino, ki si jo ukradel slabotnežu, da, ukradel, ti, njegov brat, njegov oskrbnik."

"Laže, Tahi laže!" pobesni Stepko, vzdigajoč pesti, "zastavil sem Medvedgrad, da bi popravil naše finance."

"Gospodje," zakliče Tahi, "ugovarjam proti sili, dajte mi pravico. Dajte!"

Starec ošine s pogledom celi zbor, ki je molče poslušal prepir te divje dvojice.

"Pravico mi dajte!" škripne starič.

A ono plemstvo, ki je nekda

šakoro kimalo na vsak Tahirigljaj, ono plemstvo, ki mu je bil Tahi nekda vladar in bog, to plemstvo je zdaj molčalo. Mraz je spreletel starčev dušo, glava mu je klonila. Tedaj reče ban:

"Gospod Tahi! Kralj in sodišče sta izrekla svojo besedo in tako bo tudi. Povem vam še, kaj mi je sporočil kralj. Heningovica naj vam vrne denar, ki ste ga dali Batorju, a vi zapustite Susjed, to je kraljev nasvet in moj."

"Nikoli!" zakriči Tahi in dvigne kakor zadet od strele svojo glavo, "nikdar, pa naj je rekel tudi kralj. Na Susjedu hočem umreti, ste-li čuli? Pojdiva, sin-ko, pojdiva! Tu ni življenja, ni pravice. Pojdiva, da jih ne vidim, teh strupenih kač."

Opirajoč se na sina, stopa Tahi iz zboru, a ko pride do vrat, se oglasi med gluhim molkom kakor iz groba glas gospoda Vurnoviča:

"To je zadoščenje za Ambroža Gregorijanca!"

Kakor da ga je pičila kača, se je stresel Tahi in se zgrudil v naročje svojega sina.

XLI.

"Kaj je rekel ban?" je vprašala Uršula željno svojega zeta Stepka, ki je dojezdil iz Zagreba na Susjed.

"Tahi noče," odgovori velikaš nevoljno tašči, ki je sedela pri oknu in za katero je stala zvesta služkinja Lolička, češajoč gospejine lase. "Ban mu je ponudil v svojem imenu, da preskrbiš ves denar, ki ga je izplačal Batorju, in naj se izseli odtod. Toda Tahi noče, kakor ga je tudi potrla kruta bol."

"Znebiti se ga moram, tako ali tako," odvrne ježno Uršula, "Samo, da vem — —"

"Gospa," zasepeče Lolička, "ste-li pozabili na moje besede."

na mojo osvečilo, ki si jo je moj Drmač tako lepo izmislil?"

"Preveč grozno je," zamahne Uršula.

"Pustite me," se nasmehne Lolička, "osvetim se. Za vas bo to dobro. Nora deklica, ki so jo našli ljudje na poti, še vedno biva v gradu. Moram se maščevati za take krute rane. Dobro sem si ogledala sliko, pripravila sem vse. Dovolite mi, da storim. Prosim vas," se skloni ženska k stari vdovi.

(Dalje prihodnjik)

Kupujte vojne bonde!

BEFORE YOU BORROW TO BUY A HOME GET OUR LOW RATES AND HELPFUL TERMS

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1944-1944 ★

HIŠA
za eno družino s 5 sobami in kopalnico spodaj, ter eno sobo zgoraj, se prodaja. Vse v najboljšem stanju. Nahaja se med Superior in Payne Ave., E. 47 St. Za pojasnila pokličite lastnika Henderson 7658.

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELJUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOENIK
772 East 185th St.

STARS IN SERVICE

JOE DOUBLED IN FOOTBALL AT THE U.S. NAVAL ACADEMY, AND YOU CAN DOUBLE IN PATRIOTISM IF YOU BUY MORE WAR BONDS!

LT. JOE HUNT
GIVES THE U.S. NAVY CLAIM TO TENNIS PRE-EMINENCE—HUNT IS THE 4TH U.S. SINGLES CHAMP IN THIS BRANCH OF THE SERVICE—HE WON THE TITLE WHILE ON FURLOUGH!

U. S. Treasury Department

DANES—JUTRI
je MONCRIEF FORNEZ
VARNA INVESTICIJA
Obiščite MONCRIEF prodajalca
The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

ZAVESE
Tu si lahko izberete kakor-šnekolikoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure
Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

Prodaja
ali zamenja se zidano hišo za 6 družin; vsako stanovanje ima 5 sob. Najemina znaša \$200 mesečno. Na St. Clair in E. 92 St. Za podrobnosti pokličite YE. 6026.

HOEDL'S MUSIC HOUSE
7412 St. Clair Ave.
Hišni predmeti in godbeni instrumenti
Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni instrument.
HENDERSON 0139

Polna zaloga LINOLEJA
Inlaid burlap back.
Preproge 100 odstot. volnene, predvojni izdelek, vsakovrstne. Naša trgovina je odprta vsaki dan od 1. do 8. ure vsake večer; ob ponedeljkih in sredah imamo celi dan zaprto.
NORTHEAST SALES & SERVICE CO.
J. BOHINC
819 EAST 185th ST.

Dajte vaš fornec očistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornec in dimnik očističen po "vacuumu"
\$4 do \$6

National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

IZBERA PLOŠČ
Popularne plošče po 29c
Popravljamo radije in električne predmete.
Recreation Room Supplies
5724 Euclid Ave., EX. 3016

Miles Realty
Zemljiški prodajalci
9226 MILES AVE.
Ako imate kaj za prodati ali želite kupiti, se obrnite do nas. Zanesljiva posluha.

A. MALNAR
CEMENT WORK
1001 E. 74 St. ENd. 4371

Avtna zavarovalnina
za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.
Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na
MIHALJEVIČ BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

Moli so nezaželjivi
Pravkar smo prejeli 1000 funtov preparacije kot sredstvo proti moli. Cena je 49c funt, ter je najboljša preparacija za uničevanje mol. Preskrbite si jo takoj, ker je zelo težko dobiti je.

Mandel Drug
Lodi Mandel
PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom
Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Za delavce

Lathe operatorji in vajenci
Inšpektorji
Plača od komada 52 ur tedensko
STROJNI OPERATORJI IN VAJENCI
PREKLADALCI
TEŽAKI
Plača od ure in od komada
OHIO PISTON
5340 Hamilton

DVOJICA SREDNJIH LET
za oskrbovanje farme ali samski mož za hlapca. Izoboren dom, mora znati nekoliko angleščine.
Pokličite **Yellowstone 3652**

OPERATORJE
za
Engine Lathe
Turret Lathe
Radial Drill
Grinders
Horizontal and Vertical Boring Mills
Chipper - Grinder
Prekladalce orodja
53 do 60 ur tedensko
Dobra plača od ure in overtime

The Osborn Mfg. Co.
5401 Hamilton Ave.

Mali oglasi

2 akra zemlje
hiša, 5 sob, garaža, kokošnjak, sadno drevje, lep prostor, na Rockefeller Rd., v Wickliffe, O. Gotovine je treba \$3,000. Lastnik vam bo pokazal znotraj v nedeljo od 2. do 7. ure zvečer.
Hiša s 4 sobami, garaža, gorkota na vročo vodo, na 19002 Kildeer Ave., pri E. 185. cesti. Gotovine takoj \$1,800. To hišo si lahko ogledate vsaki dan. Za podrobnosti pokličite

L. PETRICH
19001 KILDEER AVE.
IVanhoe 1874

ZAKAJ BI PLAČALI VEČ ZA POPRAVILA FORNEZOV, KO JIH MI NAPRAVIMO ZA MANJ

Mi upostavimo, popravimo, in očistimo z vacuum fornec vseh izdelkov, parne kotle in termostati kontrole, po predvojnih cenah. Pri novih fornecih nudimo dobo tret let za odplačevanje, brez takojšnjega vplačila. Pregledni proračuni brezplačni. V biznisu v Clevelandu smo že 17 let. **GLAVNI URAD HE 7496**
Ob večerih in nedeljah GL 5491
Podružnica na zapadni strani MA 6335

Ako imate naprodaj
hišo za eno ali dve družini, sporočite mi naslov, ker imam več kupcev za taka posestva.

M. TISOVEC
1366 MARQUETTE
EN. 4936

Rada bi zvedela
kje se nahaja moj brat FRANK PETERLIN, ki je preje bival v Chicago, Ill. Če sam to čita ali pa če kdo ve kje je, prosim, da mi sporoči. — ROSE CIMPERMAN, 1315 E. 55 St., Cleveland 3, Ohio.

Za delavce

Ženske za čiščenje
Polni čas
Tedenska plača
Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
5. nadstropje
Wm. Taylor Son & Co.

SLUŽBE Z IZBORNIM ZASLUŽKOM
sedaj na razpolago
Producirajo 100% vojni produkt
Potrebuje se moške za
SET UP, HEAT TREATERS,
TOOL-BIT GRINDERS
SHOT BLAST OPERATORJE

Ženske
Lathe operatorice, inšpektorice, packers
Pokličite IV. 3800

Geometric Stamping Co.
1111 E. 200 St.
Euclid, O.
VICTORY TOVARNA

MOŠKE IN ŽENSKO
se potrebuje za
splošna tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva.
Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

LATHE DELAVCI
SHAPER DELAVCI
POPRAVLJALCI STROJEV
TOOL MAKERS
SET UP DELAVCI
New Britain, Thread Mill, Punch Press
TOOL GRINDERS
TIP GRINDERS
LINE POMOČNIKI
CHIP PULLERS
YARDMAN
(Pomožni pred-delavci)
DRAW PRESS
DEGREASERS, DIPPERS
Ponočni in dnevni šift
100% vojno delo
Plača od ure, overtime in plača od komada
10 urni šifti, 6 dni v tednu
Sigurna povojna bodočnost z 60-letno firmo

Bishop & Babcock Mfg. Co.
1285 E. 49 St. (od St. Clair)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA ISKRENO LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Mathew Konchan
ki je zaspal večno spanje in se ločil od svojih dragih dne 14. julija, 1942.

Dve leti v hladnem grobu soprog in oče že počivaš, mi pa ne moremo biti veseli, ker so to žalostni spomini na nas.

Na Tvoj grob sladko sonce sije, med nami ostal je Tvoj spomin. Večni naj Ti zdaj deli plačilo in izprosi milosti za nas.

Žalujoči ostali:
MARIANA KONCHAN, soproga.
RUDOLPH S 2/C in JOSEPH, sinova.
MARIAN, poročena Sodnikar, hči.
Cleveland, O., 14. julija, 1944.